

Občina
Hrastnik

STRATEGIJA ZA MLADE V OBČINI HRASTNIK
2023 – 2028

Svet za mlade pri Občini Hrastnik

Pot Vitka Pavliča 5

1430 Hrastnik

Hrastnik, maj 2023

KAZALO

1. UVOD.....	2
2. VIZIJA MLADIH V OBČINI HRASTNIK.....	2
3. CILJI STRATEGIJE.....	2
4. STRATEŠKI CILJI IN UKREPI	3
5. INFORMIRANJE IN KOMUNIKACIJA Z MLADIMI	4
Strateški cilj: Celovito informiranje mladih v Občini Hrastnik	4
Strateški cilj: Zbiranje predlogov mladih za aktivnosti, ki si jih želijo, ter mnenj o obstoječih aktivnostih za mlade z namenom oblikovanja mladinskega programa.....	4
6. IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE.....	6
Strateški cilj: Zagotavljanje možnosti opravljanja pripravništva in obvezne prakse	6
Strateški cilj: Podpora mladim pri pridobivanju novih veščin preko neformalnega izobraževanja.....	7
7. MOBILNOST, PROSTI ČAS, DRUŽBENE, ŠPORTNE IN KULTURNE DEJAVNOSTI.....	8
Strateški cilj: Povečati število odhodov mladih na mladinske izmenjave v tujino.....	8
Strateški cilj: Izboljšati in posodobiti športne površine, ter jih opremiti z dodatnim programom.....	9
8. PARTICIPACIJA MLADIH.....	11
Strateški cilj: Izvedba aktivnosti, ki povečujejo vključenost mladih v lokalnem okolju.....	11
9. ZAPOSLOVANJE.....	13
Strateški cilj: Pomoč mladim pri vstopanju na trg dela in krepitev kadrov na področju mladinskega dela	13
Strateški cilj: Krepitev ekipe Mladinskega centra Hrastnik	14
10. STANOVANJSKE RAZMERE MLADIH	15
Strateški cilj: Zagotovitev dostopa do primernih stanovanj mladim in mladim družinam s stalnim prebivališčem v Občini Hrastnik	15
11. OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV.....	17

1. UVOD

Lokalna skupnost je ključni akter pri prepoznavanju potreb mladih. V izogib iskanju začasnih rešitev in ukrepov za izzive, s katerimi se soočajo prebivalci občine Hrastnik, stari med 15 in 29 let, se je na lokalnem nivoju pojavila potreba po sistemskem pristopu k izboljšanju pogojev za mlade. V sklopu Občinske uprave Občine Hrastnik je bil s tem namenom ustanovljen Svet za mlade, ki vključuje predstavnike mladih ter drugih interesnih skupin, ki delujejo na področju mladih in so seznanjeni z mladinsko problematiko. Svet za mlade je pripravil dolgoročni usmeritveni dokument za delovanje občine na tem področju, z naslovom 'Strategija za mlade v Občini Hrastnik 2023 - 2028'.

Strategija zajema smernice in nabor ukrepov na področjih, ki so bila v diskusijah z mladimi prepoznana kot najpomembnejša za mlade v občini Hrastnik: izobraževanje in usposabljanje, mobilnost, prosti čas, družbene, športne in kulturne dejavnosti, participacija mladih, zaposlovanje in stanovanjske razmere.

Občina Hrastnik se je tudi v času pred pripravo Strategije zavzemala za izboljšanje pogojev za mlade. Vsako leto poteka razpis za dodelitev štipendij za obrtne poklice, za študente z nižjim socialnim statusom, štipendijo za študenta s posebnimi potrebami in kadrovskimi štipendijami. Zadnja leta se podeljujejo tudi nagrade diplomantom za zaključna dela na temo Hrastnika, pri razpisih za društva se spodbuja članstvo mladih. Vzdržuje se športna in druga javna infrastruktura, ki je na voljo mladim, Mladinski center Hrastnik pa v sodelovanju s klubom ŠOHT skrbi za razgiban mladinski program. Za mlade se bo delalo tudi v bodoče - v letošnjem letu je predvidena izgradnja 'pumptracka', z izgradnjo stanovanj na Resnici in ustanovitvijo stanovanjske zadruga pa bodo predvsem mladi dobili priložnost, da si olajšajo pot do lastnih stanovanj.

Strategija za mlade v Občini Hrastnik 2023 - 2028 je dokument, s katerim bomo v naslednjih 5 letih preko konkretnih strateških ciljev ne le pričeli izboljševati pogoje za mlade, da bodo v občini radi ostajali, temveč jih poskusili aktivno vključiti k soodločanju in oblikovanju Hrastnika v kraj, ki bo prijazen ne le mladim, pač pa tudi vsem naslednjim generacijam.

2. VIZIJA MLADIH V OBČINI HRASTNIK

Vizija Sveta za mlade v Občini Hrastnik je, da bi Hrastnik postal občina, v kateri bodo mladi čutili, da so slišani in vključeni v proces soodločanja ter kjer bodo imeli dobre pogoje za razvoj in bivanje. Želimo, da Hrastnik postane kraj, kamor bi se mladi po zaključku izobraževanja radi vrnili, si tu našli zaposlitev in ustvarili družino.

3. CILJI STRATEGIJE

Mladim želimo poenostaviti dostop do koristnih informacij, jim ponuditi različne možnosti pridobivanja uporabnih znanj in kompetenc, omogočiti več aktivnih oblik preživljanja prostega časa, jih vključiti k soodločanju o tem, kakšen Hrastnik želijo ter jim pomagati pri reševanju stanovanjske problematike in vprašanju prve zaposlitve.

4. STRATEŠKI CILJI IN UKREPI

Znotraj posameznih področij v strategiji je podrobno opisan njihov pomen za mlade ter trenutno stanje v občini. Predvidene izboljšave so definirane s strateškimi cilji, ki jih odgovorni nosilci zasledujejo z izvajanjem ukrepov. Ukrepi so opremljeni z merljivimi kazalniki, ki jih bo Svet za mlade pri Občini Hrastnik vsako leto izvajanja primerjal z dejanskim stanjem.

5. INFORMIRANJE IN KOMUNIKACIJA Z MLADIMI

Informiranje je eno od ključnih področij, ki vplivajo na doseganje avtonomije mladih posameznikov in njihovo aktivno participacijo v družbi. Informiranje mladih zajema najrazličnejše družbene aktivnosti, ki mladim nudijo informacije s področij, ki jih zadevajo oziroma jim omogočajo, da aktivno odločajo o lastnem osebnem razvoju. Informiranje in komunikacija z mladimi sta ključnega pomena za kvalitetno delo pristojnih in zadovoljstvo mladih. Namen informiranja mladih je ozaveščati o njihovih pravicah in dolžnostih, o možnostih in priložnostih, ki privedejo do uspešnega doseganja avtonomije.

V občini Hrastnik se kaže težava v komunikaciji z mladimi - ni dvosmerna, saj ni povratnih informacij s strani mladih, česa si v Hrastniku želijo in česa ne. Mladim je v Hrastniku namenjenih veliko koristnih informacij, prireditev in dogodkov ter se jim ponuja veliko zanimivih priložnosti, vendar pa le-te pogosto ne najdejo poti do ciljne publike. Potencial vidimo v sistematičnem pristopu pri komunikaciji z mladimi.

Strateški cilj: Celovito informiranje mladih v Občini Hrastnik

Ukrep 5.1: Uporaba panojev v lasti Občine Hrastnik v namen promocije in obveščanja za mlade.

Odgovorni nosilec: Občina Hrastnik, Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik.

Kazalnik 5.1.1: Število panojev, ki se jih bo uporabljalo v namen promocije in obveščanja za mlade.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. panojev	1	2	2	2	2	2

Kazalnik 5.1.2: Število tiskanih sporočil v namen promocije in obveščanja za mlade, ki bodo nameščena na panoje.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. tiskanih sporočil	3	12	12	12	12	12

Strateški cilj: Zbiranje predlogov mladih za aktivnosti, ki si jih želijo, ter mnenj o obstoječih aktivnostih za mlade z namenom oblikovanja mladinskega programa

Ukrep 5.2: Obrazec na spletni strani občine, kjer lahko mladi vedno oddajo predloge, ki jih obdela Svet za mlade na naslednji seji.

Odgovorni nosilec: Občina Hrastnik in Svet za mlade pri Občini Hrastnik.

Kazalnik 5.2.1: Letno število oddanih predlogov s strani mladih na spletni strani Občine Hrastnik.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. oddanih predlogov	3	7	10	10	10	10

Ukrep 5.3: Anketa na spletni strani občine in v aplikaciji SiON, kjer lahko mladi vedno povedo svoje mnenje o zadovoljstvu življenja v občini Hrastnik, programu za mlade in o zadovoljstvu z izvedenimi ukrepi in izboljšavami.

Odgovorni nosilec: Občina Hrastnik in Svet za mlade pri Občini Hrastnik

Kazalnik 5.3.1: Letno število izpolnjenih anket

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. izpolnjenih anket	25	50	50	50	50	50

6. IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

Mladi se v izobraževalni sistem vključujejo z namenom pridobivanja znanja in kompetenc, na podlagi katerih bodo v prihodnje lahko pridobili zaposlitev ali postali delodajalci ter si tako ustvarili svoj socialni in ekonomski položaj v družbi. Izobraževanje ima prav tako ključno vlogo pri osamosvajanju, osebnostnem razvoju, kreativnosti in razvoju potencialov vsakega posameznika. Izobraževanje v grobem delimo na dve dimenziji, in sicer na formalno in na neformalno izobraževanje. V formalno izobraževanje vključujemo osnovnošolsko, srednješolsko in visokošolsko izobraževanje, saj ti tvorijo temelje izobraževalnega sistema, v katerem so za namene pridobitve znanja in kvalifikacij vključeni vsi državljani. Neformalno izobraževanje za mlade se največkrat neposredno izvaja v javnih zavodih, društvih, zasebnih institucijah in pri delodajalcih. Prednost neformalnega izobraževanja se kaže predvsem v tem, da v precejšnji meri vsebina ni specifično določena in zaradi tega dopušča več svobode pri načrtovanju, organiziranju in izvajanju.

Občina Hrastnik, njeni javni zavodi in javna podjetja že omogočajo opravljanje pripravništva in obvezne prakse, zato je potrebno te ukrepe ohraniti. V sklopu neformalnega izobraževanja pa je potrebno mladim omogočiti, da se izobražujejo na področjih, ki se jim zdijo zanimiva in perspektivna.

Strateški cilj: Zagotavljanje možnosti opravljanja pripravništva in obvezne prakse

Ukrep 6.1: Možnost opravljanja pripravništva in obvezne prakse v službah občinske uprave, javnih zavodih in javnih podjetjih, katerih ustanoviteljica ali soustanoviteljica je Občina Hrastnik.

Ukrep se že izvaja in mladim omogoča pridobivanje prvih delovnih izkušenj, s čimer se jim posledično izboljša nadaljna možnost zaposlitve. Ta ukrep je predviden tudi v prihodnje, zato želimo, da se število pripravništev ohrani na obstoječi letni ravni.

Odgovorni nosilec: Občina Hrastnik.

Sodelujoči partnerji: Komunala Hrastnik, Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik, Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik, Zdravstveni dom Hrastnik, Glasbena šola Hrastnik, Vrtec Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik, Zasavske lekarne Trbovlje, Zasavska ljudska univerza.

Kazalnik 6.1.1: Število mladih, vključenih v pripravništva v občinski upravi, javnih zavodih in javnem podjetju, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Občina Hrastnik, na letni ravni.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. pripravništev	3	3	3	3	3	3

Kazalnik 6.1.2: Število mladih, vključenih v obvezno prakso v občinski upravi, javnih zavodih in javnem podjetju, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Občina Hrastnik, na letni ravni.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. obveznih praks	51	51	51	51	51	51

Strateški cilj: Podpora mladim pri pridobivanju novih veščin preko neformalnega izobraževanja

Ukrep 6.2: Izvedba enodnevnih neformalnih izobraževanj za mlade v izvedbi zunanjih izvajalcev, v Mladinskem centru Hrastnik oziroma na lokacijah, primernih mladim.

Odgovorni nosilec: Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik, Klub ŠOHT.

Mladinski center Hrastnik že zdaj v sklopu svojega rednega delovanja organizira razna neformalna izobraževanja za mlade. Dobršen del teh izobraževanj izvaja sama, za izvedbo nekaterih pa najame zunanje izvajalce. Želimo, da se na podlagi posvetov z mladimi pripravijo enodnevna neformalna izobraževanja na teme, ki mlade zanimajo, izvedbo pa se prepusti zunanjim izvajalcem, ki so na teh področjih ustrezno strokovno podkovani.

Kazalnik 7.5.1: Število izvedenih enodnevnih neformalnih izobraževanj za mlade v izvedbi zunanjih izvajalcev, v Mladinskem centru Hrastnik oziroma na lokacijah, primernih mladim.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. neform. izobr.	5	6	7	8	9	10

7. MOBILNOST, PROSTI ČAS, DRUŽBENE, ŠPORTNE IN KULTURNE DEJAVNOSTI

Mobilnost mladih je zmožnost mladih, da v okviru doseganja ciljev za osebnostni razvoj, osamosvajanje, za namene prostovoljnega in mladinskega dela, izobraževalnih sistemov in programov, strokovnih usposabljanj, zaposlitvenih ter kariernih ciljev, bivanjskih priložnosti ter prostočasnih aktivnosti prehajajo med različnimi kraji v matični državi in zunaj nje.

Mobilnost mladih v okviru neformalnega izobraževanja v mladinskem delu s podporo evropskih programov je pomembna, saj mladi s tovrstno mednarodno mobilnostjo pridobijo izkušnje, ki so bistvene za krepitev njihovih medosebni, medkulturnih, jezikovnih in drugih sposobnosti oziroma veščin, obenem pa prispevajo k nemotenemu delovanju in nadaljnjemu razvoju mladinskega dela, povečanemu prepoznavanju pomena neformalnega izobraževanja, mobilnosti mladih, krejitvi mladinskih organizacij ter spodbujanju aktivnega državljanstva mladih v življenju mednarodne skupnosti. S konkretnimi, vidnimi rezultati različnih oblik učnih mobilnosti v mladinskem delu imajo mladinske organizacije možnost vpliva na lokalne skupnosti in procese, ki tam potekajo. Pomemben je tudi razvoj programov mobilnosti v sami občini. Naloga lokalne skupnosti je, da z ukrepi za izboljšanje mobilnosti mladih, omogoči mladim finančni in stvarni dostop do javnih prevoznih sredstev in hkrati skrbi za podporo tistim organizacijam ali skupinam, ki pospešujejo mednarodno mobilnost mladih.

Mladinski center Hrastnik že tretje leto sodeluje z Evropsko prostovoljno službo. S sodelovanjem na EVS projektu prostovoljci spoznavajo druge kulture in so vključeni v proces globalnega učenja, kar pa nedvomno vpliva na njihovo zmanjševanje predsodkov ter na osebnostno rast. Z delovnimi izkušnjami, ki jih prostovoljci pridobijo v takšnem projektu, si zvišujejo svoje zaposlitvene možnosti, kar je tudi eden od glavnih ciljev programa. Ob koncu projekta oseba prejme tudi uradni certifikat Youthpass, ki podobno kot življenjepis Europass beleži pridobljene kompetence in delovne dosežke. Kasneje lahko Youthpass priložijo k prijavi za delo.

Prosti čas je čas, ko posameznik deluje razmeroma avtonomno in ima večjo možnost izražanja samega sebe, lahko pa ga obravnavamo kot čas, ko se ukvarjamo z aktivnostmi, ki nudijo sprostitev, počitek, razvedrilo, zabavo, socialno ali osebno izpolnitev. Aktivnosti, katerim se bo posameznik posvečal, niso odvisne le od njegovega trenutnega razpoloženja, potreb ali interesov, ampak tudi in predvsem od možnosti in ponudbe okolja, v katerem živi in deluje. Ravno prosti čas in aktivnosti predstavljajo področje, v katerega lahko posegamo za spodbujanje pozitivnega razvoja mladih. Mladi tako razvijajo svojo samopodobo, se zavedajo sebe in svojih sposobnosti in tako pridobijo samospoštovanje, osebni nadzor in odgovornost. Z nekaj dodatnimi ukrepi (v nadaljevanju) lahko Hrastnik postane občina, kjer vsi mladi lahko najdejo kakšno prostočasno aktivnost zase.

Strateški cilj: Povečati število odhodov mladih na mladinske izmenjave v tujino

Ukrep 7.1: Nagovoriti mlade v sodelovanju z organizacijami, ki se aktivno ukvarjajo z izmenjavami. V Sloveniji že obstajajo organizacije, ki se aktivno ukvarjajo z izmenjavami v tujini. Prosta mesta na njihovih razpisih lahko zasedejo tudi mladi iz Hrastnika, vendar je slednjim programe potrebno najprej predstaviti in približati, kasneje pa jim tudi ponuditi pomoč pri prijavi na izmenjave.

Odgovorni nosilec: Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik.

Kazalnik 7.1.1: Število mladih iz Hrastnika, ki odidejo na izmenjave.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. mladih	2	4	4	4	4	4

Kazalnik 7.1.2: Število objav Mladinskega centra Hrastnik (na družbenih omrežjih in na spletni strani) na temo mobilnosti mladih.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. objav na temo mobilnosti mladih	10	10	10	10	10	10

Strateški cilj: Izboljšati in posodobiti športne površine, ter jih opremiti z dodatnim programom

Ukrep 7.2: Omogočiti možnost večernih športnih aktivnosti za mlade na igrišču za mali nogomet v športnem parku na Logu.

V namen večernih športnih aktivnosti za mlade ob petkih in sobotah zvečer odgovorni nosilec med 20. in 23. uro (oz. po potrebi) v času med 15. junijem in 15. septembrom prižge reflektorje na igrišču za mali nogomet v športnem parku na Logu. V primeru slabega vremena se aktivnosti ne izvajajo.

Odgovorni nosilec: Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik.

Kazalnik 8.3.1: Število dni, ko so omogočene večerne športne aktivnosti za mlade na igrišču za mali nogomet v športnem parku na Logu.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. dni, ko so omogočene večerne športne aktivnosti	30	30	30	30	30	30

Ukrep 7.3: Izvedba 'Dneva za mlade' z izborom 'Naj mladinke/mladinca leta'.

Vsako leto ob koncu poletja mladinske organizacije v občini organizirajo 'Dan za mlade', na katerem tekom dneva potekajo športne aktivnosti, zvečer pa koncert mladih perspektivnih skupin ter podelitev naziva 'Naj mladinke/mladinca leta'.

Pred izborom 'Naj mladinke/mladinca leta' se na letni ravni izvede razpis, na katerega lahko posamezniki, društva, druge organizacije ali krajevne skupnosti prijavijo mladinke/mladince, ki so se v preteklem letu še posebej izkazali pri delovanju na mladinskih in drugih projektih. Mladinske organizacije v občini sestavijo komisijo, ki na koncu skupaj z glasovi javnosti izbere 'Naj mladinko/mladinca leta' Prejemnica/prejemnik naziva je razglašen/-a na prireditvi 'Dan za mlade'.

Odgovorni nosilec: Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik, Klub ŠOHT.

Kazalnik 6.3.1: Število oddanih prijav mladink/mladincev.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. oddanih prijav na razpis	0	4	5	6	7	8

8. PARTICIPACIJA MLADIH

Mladi kompetence za aktivno in odgovorno državljanstvo lahko na neposreden način pridobijo v mladinskih organizacijah, ki predstavljajo edinstveno učno polje demokratičnih procesov. Mladinske organizacije omogočajo mladim, da vplivajo na družbo, jim pomagajo na poti ekonomskega in socialnega osamosvajanja ter posledično ključno prispevajo k razvoju države. Večletno članstvo v mladinskih organizacijah vodi v aktivno in odgovorno državljanstvo in izboljšuje kvaliteto življenja mladih tako v času vključenosti v organizacijo kot tudi pozneje v življenju, saj zagotavlja pridobivanje znanj, veščin, pomembnih vrednot in družbene odgovornosti, kar pripomore k uspešnosti njihovega razvoja na vseh življenjskih področjih. Mladinske organizacije s svojimi aktivnostmi prav tako izboljšujejo kvaliteto življenja v okoljih, v katerih delujejo, saj prinašajo nove ideje, krepijo medkulturno in medgeneracijsko solidarnost, dajejo pobude za spremembe in bogatijo ponudbo prostočasnih aktivnosti.

Po ustanovitvi Študentske organizacije Hrastnik (Kluba ŠOHT) leta 1999 so mladi dobili prostor, kjer so se lahko družili, povezovali in razvijali ideje. Ob posebnih priložnostih so začeli pripravljati prireditve, dogodke, delavnice, okrogle mize, javne diskusije in dejavnosti, katere so same po sebi namenjene mladim.

V okviru Javnega zavoda za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik deluje tudi Mladinski center Hrastnik, ki s svojim delovanjem želi združiti in osveščati mlade. Z aktivnostmi izboljšujejo svoje kompetence in sposobnosti, krepijo socialno vključenost in solidarnost. Koordinirajo in gostijo projekte s področja različnih kulturnih in športnih dejavnosti, mladim pomagajo pri uresničevanju njihovih potencialov, skrbijo za neformalno ter vseživljenjsko učenje. Skozi delo se učijo procesa organizacije, komunikacije, izboljšujejo poklicne sposobnosti, razvijajo nove ideje ter z zgledom skrbijo za aktivno udeležbo mladih v družbi. Sodelavci enote mladinskega centra se vseskozi izobražujejo na področju mladinskega sektorja ter tako skrbijo za večjo kvaliteto dela v mladinskem centru.

Strateški cilj: Izvedba aktivnosti, ki povečujejo vključenost mladih v lokalnem okolju

Ukrep 8.1: Srečanje devetošolcev z županom občine Hrastnik

Srečanje devetošolcev z županom na vsakoletnem dogodku, ki je namenjen zbiranju predlogov in pobud s strani mladih. Devetošolci vnaprej pripravijo predloge in pobude za župana, namen srečanja pa je vzpostavitev diskusije o tem, česa si mladi želijo v Hrastniku in kako si Hrastnik predstavljajo v prihodnosti. Dobre predloge se posreduje Svetu za mlade v namen preučitve možnosti realizacije.

Odgovorni nosilec: Občina Hrastnik, Svet za mlade pri Občini Hrastnik, Osnovna šola narodnega heroja Rajka Hrastnik.

Kazalnik 8.1.1: Število srečanj z županom in Svetom za mlade Občine Hrastnik.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. srečanj	0	1	1	1	1	1

Kazalnik 8.1.2: Število oddanih predlogov s strani devetošolcev na srečanju z županom občine Hrastnik.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. oddanih predlogov	0	50	50	50	50	50

Ukrep 8.2: Participativni proračun za mlade v občini Hrastnik.

Občina Hrastnik z javnim pozivom zbere predloge in pobude mladih, s katerimi bi izboljšali kakovost bivanja mladih v občini. Predloge in pobude pregledajo in ovrednotijo strokovne službe na Občini Hrastnik ter Svet za mlade, sledi pa izvedba glasovanja. Predlog, ki prejme največ glasov, se izvede v naslednjem proračunskem obdobju oz. v naslednjem letu.

Odgovorni nosilec: Občina Hrastnik, Svet za mlade pri Občini Hrastnik, Mladinski center Hrastnik.

Kazalnik 8.2.1: Višina sredstev za izvedbo projekta za participativni proračun (v EUR).

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Višina sredstev (v EUR)	0	2.000,00	0	2.000,00	0	2.000,00

Ukrep 8.3: Približanje delovanja mladinskih organizacij mladim v krajevnih skupnostih.

Občina Hrastnik ima 10 krajevnih skupnosti, zato imajo mladi, ki so bolj oddaljeni od centra, manj možnosti za aktivno vključevanje v mladinske projekte, hkrati pa so tudi slabše informirani o aktivnostih na področjih, ki bi jih lahko zanimali. Ukrep predvideva reševanje problematike tako, da mladinske organizacije skupaj izvedejo predstavitve svojega delovanja v prostorih vseh krajevnih skupnosti, razen krajevnih skupnosti Rudnik. Vsaka predstavitev se organizira v sodelovanju s predstavniki svetov krajevnih skupnosti in pristojno strokovno službo na Občini Hrastnik.

Odgovorni nosilec: Občina Hrastnik, Sveti krajevnih skupnosti, Klub ŠOHT, Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik.

Kazalnik 9.3.1: Število predstavitev mladinskih organizacij v krajevnih skupnostih.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. predstavitev	2	3	4	4	4	4

9. ZAPOSLOVANJE

Po zaključenem šolanju je naslednji korak za mlade iskanje zaposlitve, kar pa dandanes predstavlja velik izziv. Pogodba za nedoločen čas za mnoge mlade ostaja nedosegljiv cilj, v iskanju boljših pogojev dela pa se mladi množično izseljujejo v večja mesta, saj v nasprotnem primeru za vožnjo na in iz dela porabijo več ur dnevno. Zaradi visokih življenjskih stroškov se ob vsem navedenem mladi finančno težje osamosvojijo, kar lahko vodi v socialno izključenost. Zato je dostop do zaposlitve eden glavnih korakov za ustrezen vstop v obdobje odraslosti.

Lokalna politika zaposlovanja mladih ima velik pomen za celotno lokalno skupnost. Občina Hrastnik lahko z ustreznim upravljanjem prehoda mladih iz izobraževalnega sistema na trg dela deluje na način spodbujanja, krepitev njihovih kompetenc v skladu s potrebami lokalnega trga dela in zagotavlja raznovrstne spodbude za zaposlovanje mladih v lokalnih dejavnostih. Tovrstno ukrepanje nedvomno pospeši proces lokalnega razvoja in pomembno vpliva na kakovost življenja v občini.

Strateški cilj: Pomoč mladim pri vstopanju na trg dela in krepitev kadrov na področju mladinskega dela

Ukrep 9.1: Vzpostavitev in delovanje podjetniškega inkubatorja v Hrastniku.

Namen ukrepa in strateškega cilja je vzpostavitev in delovanje podjetniškega inkubatorja v občini Hrastnik, dvigniti gospodarsko in podjetniško dejavnost ter ustvariti delovna mesta z dodano vrednostjo. Z ukrepom bi spodbudili podjetniško miselnost, mlade in ostale, da lahko realizirajo svoje podjetniške ideje. V podjetniški inkubator bi se lahko vključili vsi, prednost pa bi imeli mladi s stalnim prebivališčem v občini Hrastnik.

Odgovorni nosilci: Občina Hrastnik, zunanji partner.

Kazalnik 9.1.1: Število vzpostavljenih in delujočih podjetniških inkubatorjev v Hrastniku.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. podjetniških inkubatorjev	0	0	1	1	1	1

Ukrep 9.2: Uvedba kariernega dneva za mlade v občini Hrastnik.

Namen kariernega dneva za mlade bi bil povabiti čim večje število podjetij in zavodov, ki bi predstavili svoje delo. Mladi bi imeli možnost vprašati predstavnike podjetij in javnih zavodov, kar jih zanima, na podlagi tega pa bi se lažje odločali, kam naprej.

Kazalnik 9.2.1: Število izvedenih kariernih dni za mlade.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. kariernih dni	0	1	1	1	1	1

Strateški cilj: Krepitev ekipe Mladinskega centra Hrastnik

Ukrep 9.3: Zaposlitev dodatnih kadrov na področju mladinskega dela v Mladinskem centru Hrastnik.

Odgovorni nosilec: Občina Hrastnik in Javni zavod za kulturo, šport, mladino in turizem Hrastnik.

Občina Hrastnik zagotovi denarna sredstva za dodatno zaposlitev na področju mladinskega dela v enoti Mladinskega centra Hrastnik. Prednost pri zaposlovanju bi imeli mladi do 29. leta starosti.

Kazalnik 9.3.1: Število novih delovnih mest v Mladinskem centru Hrastnik.

leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. novih delovnih mest	0	1	0	0	0	0

10. STANOVANJSKE RAZMERE MLADIH

Povezava med problematiko zaposlovanja mladih in urejanjem njihovih stanovanjskih razmer je še posebej relevantna z vidika sodobnega trenda poznega osamosvajanja mladih. Mladi vedno dlje ostajajo vpeti v izobraževalni sistem, zato kasneje vstopijo na trg dela in se zaposlijo. Ker postanejo ekonomsko in socialno neodvisni kasneje, se pozno odločajo za prehod od bivanja pri starših in oblikovanje lastnega gospodinjstva, kar pa ima velik vpliv na družbeno demografijo (oblikovanje partnerstev, rodnost). Mladi predstavljajo temelj družbenega razvoja, zato je pomembno oblikovati in implementirati mehanizme, ki omogočajo primerno rešitev prvega stanovanjskega vprašanja in s tem prehajanje v samostojno življenje. Stanovanjsko področje mladih je specifično z vidika, da se pri določenih ukrepih pojem 'mladi in mlade družine' uporablja za starostno skupino do 34. oziroma 35. leta starosti.

V preteklih dveh desetletjih v občini Hrastnik, pa tudi širše na regionalnem in celo državnem nivoju gradnja novih stanovanj ni bila prioritizirana, kar predstavlja velik izziv za vse demografske skupine. Ukrepi reševanja stanovanjske problematike mladih so ena najdražjih politik na lokalni ravni, hkrati pa so ključni za dolgoročen razvoj občine. V stanovanjskem fondu Občine Hrastnik je več kot polovica stanovanj starejših od 60 let. Problemi, s katerimi se Občina Hrastnik trenutno sooča na stanovanjskem področju, so primanjkljaj neprofitnih stanovanj, povečevanje stroškov za vzdrževanje občinskih stanovanj ter primanjkljaj zemljišč, primernih za gradnjo objektov.

Strateški cilj: Zagotovitev dostopa do primernih stanovanj mladim in mladim družinam s stalnim prebivališčem v Občini Hrastnik

Ukrep 10.1: Pridobitev novih stanovanjskih enot ter jih približno četrtno nameniti mladim in mladim družinam.

Občina Hrastnik je trenutno v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja za izgradnjo stanovanjskega naselja Resnica. V izdelani idejni zasnovi je na platoju Resnice predvidenih šest objektov, od katerih sta dva samostojna in dva dvojna - povezana, skupaj bo na novo zgrajenih 144 stanovanj. Projekt je zaradi ekonomskih razlogov razdeljen na dve fazi. V prvi fazi se bo gradilo polovico, to je 72 stanovanj, na zahodnem delu platoja - en dvojni in en samostojni objekt. Investicija se planira skupaj z družbo Spekter d.o.o., oziroma s Stanovanjskim skladom RS. Raziskuje se tudi možnost ustanovitve stanovanjske zadruge kot alternativnega vira financiranja. Finančna vrzel projekta se bo krila s posojilom.

Predvideno je, da bo Občina Hrastnik za oddajo namenila 36 novozgrajenih stanovanj. Pravilnik o kriterijih za oddajo neprofitnih stanovanj v lasti Občine Hrastnik v najem je potrebno spremeniti na način, da bodo mladi in mlade družine do 35. leta starosti obravnavani prednostno.

Odgovorni nosilec: Občina Hrastnik

Kazalnik 10.1.1: Število stanovanj, oddanih mladim in mladim družinam v naselju Resnica.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. Stanovanj, oddanih mladim	0	0	9	9	9	9

Ukrep 10.2: Ustanovitev stanovanjske zadruga oziroma kooperative Hrastnik, ki bi bila v prvi vrsti namenjena mladim in mladim družinam.

V sklopu izgradnje stanovanj v naselju Resnica bi Občina Hrastnik v sodelovanju s Stanovanjskim skladom RS in zasebnimi investitorji ustanovila stanovanjsko zadrugo. S tem bi se zmanjšal strošek investicije, zasebni investitorji pa bi lažje prišli do lastne nepremičnine. Stanovanjska zadruga v takšni obliki bi v Sloveniji predstavljala pilotni projekt. Tretjinski lastnik zadruga bi bil Stanovanjski sklad RS, tretjinski Občina Hrastnik, tretjinski pa zasebni investitorji. Z ustanovitvijo zadruga bi pocenili gradnjo stanovanj. Gre za pilotni projekt v Sloveniji, ki ga podpira tudi Ministrstvo za naravne vire in prostor. Preko predstavitev projekta bi bilo treba nagovoriti predvsem ciljno skupino mladih, ki bi imeli prednost pri vključevanju v stanovanjsko zadrugo.

Odgovorni nosilec: Občina Hrastnik.

Kazalnik 10.2.1: Število izvedenih predstavitev pilotnega projekta stanovanjske zadruga za javnost.

Leto	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Št. izved. predstav.	0	1	1	1	1	1

11. OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV

Poglavje je povzeto na podlagi Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju (Uradni list RS, št. 42/10 in 21/18 – ZNOrg).

- »Mladi« so mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta.
- »Organizacija v mladinskem sektorju« je subjekt, ki deluje v mladinskem sektorju in je organizirana kot mladinska organizacija ali organizacija za mlade ali mladinski svet.
- »Mladinska organizacija« je avtonomno, demokratično, prostovoljno in samostojno združenje mladih, ki s svojim delovanjem omogoča mladim pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo ter je organizirana kot samostojna pravna oseba, in sicer kot društvo ali zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, sindikata ali politične stranke, s tem, da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju.
- »Organizacija za mlade« je pravna oseba, ki izvaja programe za mlade, vendar ni mladinska organizacija in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga.
- »Mladinsko delo« je organizirana in ciljno usmerjena oblika delovanja mladih in za mlade, v okviru katere mladi na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence ter prispevajo k razvoju skupnosti. Izvajanje različnih oblik mladinskega dela temelji na prostovoljnem sodelovanju mladih, ne glede na njihove interesne, kulturne, nazorske ali politične usmeritve.
- »Mladinski program« je skupek dejavnosti, ki ga izvaja mladinska organizacija in poteka med vrstniki nepretrgoma skozi večji del leta ter vključuje večje število izvajalcev in aktivnih udeležencev.
- »Program za mlade« je program ukrepov v mladinskem sektorju, ki ga izvajajo organizacije za mlade, z namenom zagotavljanja boljših pogojev za življenje, delovanje in organiziranost mladih ter poteka nepretrgano skozi večji del leta in vključuje večje število aktivnih udeležencev.
- »Mladinska politika« je usklajen nabor ukrepov različnih sektorskih javnih politik z namenom spodbujanja in lajšanja integracije mladih v ekonomsko, kulturno in politično življenje skupnosti in ustreznih podpornih mehanizmov za razvoj mladinskega dela ter delovanja mladinskih organizacij, ki poteka v sodelovanju z avtonomnimi in demokratičnimi, reprezentativnimi predstavniki mladinskih organizacij ter strokovnimi in drugimi organizacijami.
- »Mladinski center« je organizirano funkcionalno središče za mlade, ki ga zagotavlja lokalna skupnost ali druga pravna oseba javnega ali zasebnega prava oziroma fizična oseba, v katerem se izvajajo programi v mladinskem sektorju in mladinsko delo na lokalni ravni. Skrbijo za pogoje delovanja, druženja in drugih dejavnosti mladih posameznikov, ne glede na to, ali so člani mladinskih organizacij ali ne, in mladinskih organizacij lokalnih skupnosti; skrbijo za mladinsko infrastrukturo; zagotavljajo ustrezne prostorske pogoje in opremo za izvajanje mladinskega dela ter zagotavljajo ustrezno usposobljenost kadrov za podporo mladinskemu delu; nudijo pogoje za razvoj ustvarjalnih in kritičnih mladih posameznikov; razvijajo in izvajajo programe na področju informiranja in svetovanja ter neformalnega učenja; sodelujejo pri izvajanju mobilnosti mladih, prostovoljnem mladinskem delu,

aktivnem državljanstvu, raziskovalnem delu mladih in pri povezovanju na mednarodni ravni in dajejo podporo drugim programom v mladinskem sektorju v lokalnem okolju.

- »Mladinski svet« lokalne skupnosti izvaja dejavnosti s področja socialne politike otrok in mladine, vzgoje in izobraževanja, prostočasnih dejavnosti, kulture, javnega obveščanja in mednarodnega sodelovanja; zagotavlja pogoje za delovanje in razvoj interesnih oblik združevanja mladih; omogoča sodelovanje mladih pri sprejemanju zakonskih in drugih predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih in opravlja druge naloge za uveljavljanje interesov mladih, opredeljenih s temeljnim aktom. Kako pripraviti Mladinski svet lokalne skupnosti izvaja ali sodeluje pri izvajanju mladinskega dela in drugih dejavnosti na področjih mladinskega sektorja v skladu z zakonom, ki ureja javni interes v mladinskem sektorju.
- »Nacionalni program za mladino« je temeljni programski dokument, ki v skladu z zakonom opredeljuje prednostne naloge in ukrepe, ki so v javnem interesu v mladinskem sektorju. Nacionalni program za mladino vsebuje: programe, finančni načrt s prikazom stroškov in virov, nosilce, pričakovane razvojne učinke in kazalnike merjenja učinkov, obdobje in roke uresničevanja tega programa. Pri oblikovanju nacionalnega programa se upoštevajo dolgoročne usmeritve, ki presegajo obdobje njegove veljavnosti.
- »Mladinski sektor« predstavljajo področja, kjer poteka proces oblikovanja in uresničevanja mladinskih politik in mladinskega dela. Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju mladinski sektor opredelil kot področja, kjer poteka proces oblikovanja in uresničevanja mladinskih politik in mladinsko delo. Ta področja zakon opisuje v devetih točkah:
 - avtonomija mladih; doseganje čim hitrejše samostojnosti mladih za družbeno odgovorno življenje; sem prištevamo ekonomsko in osebno samostojnost z oblikovanjem življenjskih prioritet posameznika;
 - neformalno učenje in usposabljanje ter večanje kompetenc mladih; za doseganje večje konkurenčnosti na trgu dela, ki nam posredno omogoča doseganje lastne avtonomije;
 - dostop mladih do trga delovne sile in razvoj podjetnosti mladih; omogoča poleg finančne neodvisnosti mladih tudi dvig gospodarske rasti in oblikovanje stabilnega gospodarskega okolja;
 - skrb za mlade z manj priložnostmi v družbi; oblikovanje strpne in enakovredne družbe z občutkom za pomoč in družbeno odgovornim ravnanjem;
 - prostovoljstvo, solidarnost in medgeneracijsko sodelovanje mladih; za krepitev pozitivnih osebnih vrednot;
 - mobilnost mladih in mednarodno povezovanje; za potrebe povezovanja in druženja ter ustvarjanja strpnega okolja, ki bo omogočal kakovosten medkulturni dialog in razumevanje drugih kultur;
 - zdrav način življenja in preprečevanje različnih oblik odvisnosti mladih;
 - dostop mladih do kulturnih dobrin in spodbujanje ustvarjalnosti ter inovativnosti mladih in

- sodelovanje mladih pri upravljanju javnih zadev v družbi; z namenom resničnega dialoga z mladimi pri reševanju vprašanj, ki se nanašajo na mladinsko delo in mladinsko politiko.

Poleg predstavljenih v prejšnjih točkah, analitični okvir mladinskega sektorja na lokalni ravni poleg same lokalne skupnosti (občine) predstavljajo tudi drugi deležniki, ki imajo posreden ali neposreden vpliv:

- osnovne in srednje šole ter visoke šole in fakultete (z neposrednim dostopom do ciljne skupine preko sistema formalnega izobraževanja);
- Centri za socialno delo (preko sistemov socialnega varstva ter kriznih centrov za mlade);
- zdravstvene ustanove glede na specifičnost indikacije zdravstvenih težav (težji ali lažji invalidi, osebe s posebnimi potrebami,
- Zavod za zaposlovanje in zbornice;
- javni zavodi na področju kulture turizma in gospodarstva
- gospodarski subjekti (preko rednega gospodarskega poslovanja z mladinskimi organizacijami in preko donacij in sponzoriranja mladinskih programov).